

ZARZĄDZENIE Nr 12/2024
WÓJTA GMINY SOMIANKA
z dnia 3 kwietnia 2024 r.

**w sprawie ustalenia procedury postępowania na wypadek pogorszenia się jakości wody
przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie Gminy Somianka.**

Na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40) w związku z art. 5 ust. 1 i 1a ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. z 2023 r. poz.537) uwzględniając rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017r. poz. 2294) zarządzam, co następuje:

§1.

Przyjmuje się procedurę postępowania na wypadek pogorszenia się jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie Gminy Somianka, która stanowi załącznik do niniejszego zarządzenia.

§2.

Wykonanie niniejszego zarządzenia powierza się Inspektorowi ds. obronnych, oc, zarządzania kryzysowego oraz zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków.

§3.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Wójt Gminy Somianka

/-/ Andrzej Żołyński

PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POGORSZENIA JAKOŚCI WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI NA TERENIE GMINY SOMIANKA

Celem niniejszej procedury jest zapewnienie szybkiego i skutecznego sposobu eliminowania zagrożeń zdrowia i życia ludzi, powstałych na skutek pogorszenia jakości wody dostarczanej przez sieć wodociągową, eliminowanie przyczyn je powodujących oraz zapewnienie awaryjnych dostaw wody. Zakres procedury obejmuje działania podejmowane przez Urząd Gminy Somianka w porozumieniu z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Wyszkanie oraz innymi służbami.

§ 1

PODSTAWA PRAWNA:

- ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. z 2023 r. poz. 537)
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017r. poz. 2294)
- akty wykonawcze do ustawy

§ 2

OCENA JAKOŚCI WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA

1. Zgodnie z ustawą z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, Gmina Somianka ma obowiązek zapewnić zdolność posiadanych urządzeń wodociągowych do realizacji dostaw wody w wymaganej ilości i pod odpowiednim ciśnieniem, a także zapewnić jakość wody zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia.
2. Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi sprawują:
 - 1) Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Wyszkanie w ramach nadzoru sanitarnego
 - 2) specjalistyczne laboratoria odnośnie prawidłowości składu fizyko-chemicznego
 - 3) Urząd Gminy w ramach kontroli wewnętrznej
3. Prowadzona kontrola sanitarna zaopatrzenia ludności w wodę ma na celu zapewnienie odbiorcom dostawę wody dobrej pod względem zdrowotnym, zapobieganie epidemiom wodnym i ogniskom chorób zakaźnych przenoszonych przez wodę, a także zapobieganie zatruciom i innym skutkom mogącym powstać w następstwie zanieczyszczenia wody substancjami chemicznymi.
4. Na podstawie badań próbek wody wykonanych w laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrowi Mazowieckiej oceniana jest jakość wody ujmowanej, tłoczonyj i dostarczanej odbiorcom. Miejsca poboru próbek wody uzgadniane są z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Wyszkanie.
5. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, woda jest bezpieczna dla zdrowia, jeżeli jest wolna od mikroorganizmów chorobotwórczymi pasożytami w liczbie stanowiącej potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego oraz nie ma agresywnych właściwości korozyjnych i spełnia:

- 1) podstawowe wymagania mikrobiologiczne w określone w załączniku nr 1 do w.w rozporządzenia,
- 2) podstawowe wymagania chemiczne określone w załączniku nr 2 do w.w. rozporządzenia.

6. Ocena przydatności wody prowadzona w ramach kontroli wewnętrznej obejmuje:

1) przeprowadzanie badań jakości wody:

- w zakresie dotyczącym parametrów objętych monitoringiem kontrolnym i monitoringiem przeglądowym, określonym w załączniku nr 5 do rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z częstotliwością nie mniejszą niż określona w rozporządzeniu,

- w przypadku wystąpienia okoliczności mogących spowodować zmianę jakości wody, a także w przypadku pogorszenia jej jakości, częstotliwość poboru próbek wody oraz zakres badań ustala się indywidualnie, w zależności od potrzeb.

2) pobieranie próbek wody w szczególności:

- w ujęciach wody,

- w miejscach pozwalających na ocenę skuteczności procesu uzdatniania,

- w miejscach wprowadzania wody do sieci wodociągowej,

- z sieci wodociągowej w miejscach równomiernie rozmieszczonych na całym obszarze zaopatrzenia w wodę.

3) ustalenie harmonogramu pobierania próbek wody do badań w ramach częstotliwości, o której mowa w pkt 1 lit. b rozporządzenia Ministra Zdrowia w uzgodnieniu z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Wyszkanie tak, aby terminy badań przeprowadzonych przez PPIS i Gminę Somianka były równomiernie rozłożone w czasie,

4) wskazanie przez Gminę stałych punktów czerpalnych reprezentatywnych dla danego wodociągu i służących do pobierania próbek wody.

5) przechowywanie wyników badań wody przez okres co najmniej 5 lat

6) udostępnianie wszystkim zainteresowanym ostatnich wyników analiz jakości wody w Urzędzie Gminy Somianka oraz na stronie internetowej.

7) niezwłoczne informowanie PPIS w Wyszkanie o pogorszeniu jakości wody w przypadku, kiedy woda nie odpowiada wymaganiom określonym w załącznikach nr 1 i 4 ww. rozporządzenia.

7. Stała kontrola jakości wody jest integralną częścią zadań Gminy Somianka zapewniającą skuteczność procesów uzdatniania, odpowiednią jakość produkcji wody oraz eliminację jej wtórnego zanieczyszczenia w sieci dystrybucyjnej.

8. W celu ograniczenia ryzyka i okoliczności mogących spowodować pogorszenie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, Gmina prowadzi systematyczną ocenę jakości wody pod względem bezpieczeństwa dla zdrowia ludzkiego w zakresie:

1) podstawowych mikroorganizmów wskaźnikowych, których liczba nie może przekroczyć dopuszczalnych wartości określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,

2) podstawowych wymagań chemicznych określonych w załączniku nr 2 do w/w rozporządzenia,

3) dodatkowych wymagań mikrobiologicznych, organoleptycznych, fizykochemicznych określonych w załącznikach nr 3 i nr 4 do w.w rozporządzenia,

- 4) bieżącej kontroli i utrzymania należytego stanu sanitarno-technicznego urządzeń służących do ujmowania, uzdatniania i transportu wody przeznaczonej do spożycia,
- 5) okresowych kontroli stanu technicznego przedmiotowych urządzeń wykonywanych przez Urząd Dozoru Technicznego,
- 6) okresowej kontroli stanu zdrowia pracowników zajmujących się konserwacją i eksploatacją urządzeń oraz instalacji służących do ujmowania, oczyszczania i przesyłania wody.

§3

SPOSÓB POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU SKAŻENIA WODY LUB POGORSZENIA JEJ JAKOŚCI

1. Potencjalne przyczyny pogorszenia jakości wody to:

- 1) rozszczelnienie sieci wodociągowej,
- 2) awarie w systemie uzdatniania wody,
- 3) zerwanie złoża w filtrze, wypływy złoża filtracyjnego z filtrów,
- 4) uszkodzenie zaworów zwrotnych,
- 5) rozregulowanie systemu napowietrzania wody,
- 6) napływ wód gruntowych do studni głębinowych,
- 7) nieprzestrzegania procedur płukania filtrów i dezynfekcji wody,
- 8) zerwanie lustra wody w studni głębinowej, awarie i wymiana pomp głębinowych,
- 9) awarie rurociągu tłoczego ze studni, zaczopowanie studni,
- 10) celowe skażenie wód głębinowych lub zbiorników wody oczyszczonej.

2. Urząd Gminy Somianka przyjmuje wszelkie zgłoszenia dotyczące awarii sieci wodociągowej pod nr tel. 29 7418790, 29 7418392, email: gmina@somianka.pl, konserwatorzy sieci wodociągowej – tel. 503087159, 502504861. W przypadku wystąpienia sygnałów lub zgłoszeń dotyczących pogorszenia jakości wody dostarczenie do sieci lub do odbiorów, konserwator dokonuje oceny zaistniałej sytuacji oraz informuje o fakcie Wójta Gminy Somianka.

3. Próby wody pobierane są przez upoważnione osoby i dostarczane do laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej, celem określenia parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych na podstawie, których zostanie dokonana ocena jej przydatności.

4. Jeżeli jakość wody nie zagraża bezpieczeństwu zdrowia i życia odbiorców, jest dopuszczona warunkowo do spożycia przez ludzi, konserwator podejmuje działania zmierzające do przywrócenia właściwej jakości wody min. poprzez przeprowadzenie awaryjnego płukania sieci oraz wnikliwe skontrolowanie jednostkowych procesów technologicznych oczyszczania wody.

5. Jeżeli jakość wody może stanowić potencjalne zagrożenie dla zdrowia lub życia ludzkiego tj. w przypadku uzyskania wyników badań wskazujących ponadnormatywny, nietypowy dla ocenianej jakości wody wzrost wskaźników mikrobiologicznych: obecność pojedynczych bakterii chorobotwórczych lub niewielkie (niezagrażające zdrowiu) przekroczenia wskaźników wyszczególnionych w załączniku nr 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia, Urząd Gminy informuje o tym fakcie PPIS. Konserwator sieci wodociągowej podejmuje następujące działania:

- 1) ustala obszar objęty zagrożeniem,
- 2) niezwłocznie likwiduje skutki zaistniałej sytuacji oraz podejmuje przedsięwzięcia naprawcze i ustala harmonogram ich realizacji,
- 3) przeprowadza dezynfekcję wody podchlorynem sodu, w ilościach nieprzekraczających dopuszczalne wartości,
- 4) przeprowadza intensywne płukanie sieci wodociągowej,
- 5) przeprowadza kontrolne badanie jakości wody, których wynik decyduje o powtórzeniu lub zakończeniu działań,
- 6) przekazuje wyniki badań kontrolnych do PPIS. W sytuacji potwierdzenia zagrożenia dla zdrowia lub życia ludzkiego, tj. jeżeli uzyskane wyniki badań wody, wykonane w ramach monitoringu wewnętrznego lub nadzoru sanitarnego, wykażą obecność mikroorganizmów chorobotwórczych lub niespełnienie wymagań dotyczących parametrów chemicznych o istotnym i bezpośrednim znaczeniu dla zdrowia konsumentów w stopniu powodującym brak przydatności wody do spożycia przez ludzi stwierdzonej przez PPIS, następuje natychmiastowe unieruchomienie wodociągu lub jego części.

7. W zależności od rodzaju i skali zagrożenia dla życia lub zdrowia konsumentów podejmowane działania powinny być ukierunkowane na :

- 1) poinformowanie odbiorców o zaistniałym zagrożeniu,
- 2) okresowe wstrzymanie dostaw wody w części lub w całości sieci wodociągowej,
- 3) zapewnienie awaryjnych źródeł zaopatrzenia w wodę,
- 4) usunięcie źródeł zagrożenia poprzez: zlokalizowanie przyczyny i rodzaju zanieczyszczenia wody, wyłączenie skażonych studni głębinowych, wyłączenie stacji uzdatniania wody lub jednostkowego procesu technologicznego będącego źródłem skażenia, względnie zbiorniki wody, wyłączenie skażonego odcinka sieci wodociągowej poprzez zakręcenie zasuw, dezynfekcje ujmowanej wody oraz intensywne płukanie studni głębinowych w granicach ustalonych zasobów eksploatacyjnych, czyszczenie i dezynfekcję zbiorników, dezynfekcję skażonych odcinków sieci wodociągowej, intensywne płukanie odcinków sieci wodociągowej, zlecenie laboratoryjnych badań mikrobiologicznych i fizyko - chemicznych próbek wody w zakresie rozszerzonym na urządzenia, co do których występuje podejrzenie o możliwości przeniesienia skażenia, bieżące informowanie PPIS o wynikach badań jakości wody.

8. W celu poinformowania odbiorców wody o zagrożeniach związanych z pogorszeniem jakości wody lub jej skażeniem, Urząd Gminy redaguje oficjalną informację, która jest podana do publicznej wiadomości poprzez:

- 1) umieszczenie komunikatu na oficjalnej stronie internetowej www.somianka.pl i portalu facebook Urzędu Gminy.
- 2) wywieszenie informacji na tablicach ogłoszeń.
- 3) przekazanie komunikatu sołtysowi danej miejscowości, w której doszło do pogorszenia jakości wody lub jej skażenia.

9. Po otrzymaniu pozytywnych wyników badań próbek wody i otrzymaniu akceptacji przez PPIS w Wyszkwowie, pracownicy Urzędu Gminy informują odbiorców o odwołaniu niebezpieczeństwa związanego z występującym skażeniem wody i zamieszczenie komunikatów o pozytywnej ocenie przydatności wody do spożycia przez ludzi w taki sam sposób, jak przekazane zostały informacje o skażeniu wody.

10. W celu zapewnienia awaryjnego zaopatrzenia w wodę podjęte zostaną następujące działania w zależności od skali problemu :

- 1) dokonanie przełączeń w infrastrukturze technicznej na nieskażone źródła zasilania w wodę,
- 2) zorganizowanie dostaw wody pitnej (kontenery, woda butelkowana).
- 3) zorganizowanie dostaw wody do celów gospodarczych przy użyciu środków własnych, a w przypadku konieczności dostarczania wody na znacznym obszarze przy użyciu wozów straży pożarnej.

11. W celu prawidłowego zorganizowania dostaw wody należy:

- 1) określić punkty dostaw dla poszczególnych części gminy,
- 2) opracować i rozpowszechnić harmonogram awaryjnych dostaw wody,
- 3) zapewnić środki transportu oraz ludzi do realizacji dostaw.

Do transportu, gromadzenia i czerpania wody z zastępczych źródeł zaopatrzenia należy korzystać tylko i wyłącznie z kontenerów przeznaczonych do wody pitnej. Kontenery te powinny być wyposażone w stosowny kran czerpalny zabezpieczony przed skażeniem oraz wlew do napełnienia zbiornika, zabezpieczony przed dostępem osób nieuprawnionych oraz możliwość bezpiecznego opróżniania i czyszczenia oraz nie dopuszczenia do wtórnego skażenia wody. Sposób korzystania z wody z cystern w sytuacji awaryjnego zaopatrzenia w wodę opisano w załączniku nr 2.

Wójt Gminy Somianka

/-/ Andrzej Żołyński

Załącznik Nr 1 do Procedury postępowania na wypadek pogorszenia jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie Gminy Somianka.

Schemat postępowania w przypadku skażenia wody.

1. Uzyskania wyniku badania laboratoryjnego stwierdzającego skażenie wody lub zgłoszenie przez PPIS.
2. Powiadomienie o skażeniu PPIS oraz Wójta Gminy .
3. Ustalenie zasięgu występowania skażenia oraz czego dotyczy(ujęcie, SUW, sieć wodociągowa)
4. Powiadomienie odbiorców wody o zaistniałym zagrożeniu.
5. Wyłączenie z eksploatacji skażonych elementów wodociągów.
6. Dezynfekcja wody podchlorynem sodu.
7. Awaryjne płukanie sieci.
8. Likwidacja skutków skażenia oraz jego przyczyn.
9. Badanie laboratoryjne wody w urządzeniach poddanych dezynfekcji oraz na urządzeniach, na które mogło nastąpić przeniesienie skażenia.
10. Przekazanie PPIS wyników badań laboratoryjnych wody.
11. Włączenie urządzeń do eksploatacji po uzyskaniu zatwierdzenia PPIS o przydatności wody do spożycia przez ludzi.
12. Powiadomienie odbiorców o przydatności wody do spożycia.

Załącznik nr 2 do Procedury postępowania na wypadek pogorszenia jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie Gminy Somianka.

Instrukcja korzystania z wody z kontenerów w sytuacji awaryjnego zaopatrzenia mieszkańców w wodę.

1. Kontenery należy utrzymywać w ciągłej gotowości do zastosowania w sytuacji awaryjnego zaopatrzenia mieszkańców w wodę.
2. Kontenery oraz przewody służące do jej napełniania muszą być stosowane wyłącznie do transportu i magazynowania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Beczkowozy powinny być wyposażone w kran czerpalny, zabezpieczony przed skażeniem oraz wlew do napełniania zbiornika, posiadający trwałe i szczelne zamknięcie zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych.
3. Kontenery należy myć i dezynfekować zgodnie z zasadami określonymi w instrukcji dezynfekcji kontenerów. Z prowadzonych czynności należy prowadzić zapisy.
4. Źródłem wody dla kontenerów powinien być stały punkt poboru na wodociągu.
5. Nie należy magazynować wody w zbiorniku dłużej niż jedna dobę. Niewskazane jest dolewanie świeżej wody do wody niewykorzystanej w danym dniu.
6. Poza okresami awaryjnego zaopatrzenia w wodę należy wykonać badania mikrobiologiczne wody z kontenerów w zakresie określonym w załączniku do rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
7. W czasie korzystania przez odbiorców z wody z kontenerów wskazana jest okresowa kontrola jej jakości. W przypadku stwierdzenia niespełnienia przez nią wymogów z ww. rozporządzenia, badania laboratoryjne wody z kontenerów należy wykonywać codziennie.

Wójt Gminy Somianka

/-/ Andrzej Żołyński